I de cop, Girona va perdre la innocència

Homenatge a Santos Santamaria, el mosso mort a Roses el mar d'aquest any Foto: MAR VICENTE.

Cada mes de març, familiars i amics de Santos Santamaria es reuneixen a Roses per recordar el malaguanyat mosso d'esquadra. A Maià de Montcal, cada mes de novembre es produeix una escena similar, però davant de la tomba d'Ernest Lluch. Molts gironins, quan passen pel parc del Migdia, on hi havia hagut les casernes militars, no poden evitar recordar que un dia va anar d'un pèl que no es produís una massacre en aquell lloc. Santamaria, Lluch, les casernes. Les comarques de Girona també han patit el terrorisme.

La violència pel conflicte al País Basc s'havia vist des de Girona com una desgràcia aliena. Vèiem a la tele els resultats dels atemptats, els laments consegüents, les declaracions contundents dels polítics, i continuàvem amb la nostra vida. Era una cosa entre espanyols i bascos. Vivíem enganyats. Ni les mortaldats de l'Hipercor de Barcelona i de la caserna de la guàrdia civil de Vic, tan a la vora de casa, ens havien fet prendre consciència que els gironins també podíem ser un objectiu. No sé si érem ingenus o ignorants, o les dues coses alhora. En qualsevol cas, estàvem molt equivocats.

Tot va canviar la nit del 21 de novembre de 2000. Va ser una immersió brusca en la crua realitat. Gairebé onze anys després, recordo amb precisió la sensació indescriptible –perplexitat?, ràbia?, por?– que em va provocar la notícia de l'assassinat a Barcelona d'Ernest Lluch, que els garrotxins sempre hem considerat un xic nostre. Matar en Lluch? Per què? Tan incòmode s'havia tornat el seu discurs? Fer-se aquestes preguntes, molt similars a les que centenars de familiars i amics de víctimes del terrorisme es devien haver formulat abans, ens feia prendre consciència de la vertadera envergadura del drama que fins aleshores seguíem a distància.

La primera mort per atemptat d'ETA a les comarques de Girona es va produir després de l'assassinat de Lluch. La víctima va ser el mosso Santos Santamaria, el 17 de març de 2001. Els membres d'ETA s'havien proposat perjudicar el sector turístic a còpia d'explosions en llocs estratègics, com ara la urbanització Santa Margarida de Roses. A les deu de la nit l'organització basca va avisar de la col·locació d'un artefacte en un cotxe davant de l'hotel Montecarlo. Van dir que explotaria a les onze, però cinc minuts abans de l'hora assenyalada una ona expansiva va segar la vida de Santamaria, que es trobava a uns cent metres del cotxe bomba. El van traslladar a l'hospital de Figueres, però ja hi va arribar mort. Els hostes del Montecarlo havien estat evacuats a temps i això va evitar que el drama fos pitjor.

Unes setmanes abans de la mort de Santamaria, a Girona podia haver perdut la vida molta gent. A tres quarts de vuit del matí del 10 de gener una veu d'home va avisar els bombers que ETA havia dipositat dues motxilles carregades d'explosius al mur exterior de la delegació de Defensa. Les bosses estaven connectades entre si amb uns cables. En una hi havia una bombona de càmping gas i en l'altra, sis quilos de dinamita. Era una trampa: si els artificiers dels Mossos i de la Guàrdia Civil haguessin manipulat la de la bombona, l'altra s'hauria activat. L'explosió controlada que van provocar va enderrocar parcialment un mur i va fer miques els vidres d'una de les façanes de l'edifici militar.

Lluch, Santamaria, les casernes. Els gironins ens crèiem immunes al terrorisme. Que n'érem, d'innocents!

Publicat a:

-El Punt Avui. Comarques Gironines 21-10-2011 Pàgina 41

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/2-societat/5-societat/466119-i-de-cop-girona-va-perdre-la-innocencia.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui